

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobce: **V. P.**
státní příslušností Ukrajina
t.č. v Zařízení pro zajištění cizinců Balková
Balková 1, 331 65 Tis u Blatna
zastoupen Organizací pro pomoc uprchlíkům, z.s.
se sídlem Kovářská 939/4, 190 00 Praha 9

proti
žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**
odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort
sídlem Kaplanova 2055/4, 148 00 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 2. 2018 č.j. KRPA-36407-32/ČJ-2018-000022

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž byla podle § 124 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále též „zákon o pobytu cizinců“), prodloužena doba jeho zajištění za účelem správního vyhoštění, stanovená rozhodnutím žalovaného ze dne 26. 1. 2018 č.j. KRPA-36407-15/ČJ-2018-000022, a to o 30 dnů; doba omezení svobody nesmí překročit 180 dnů a v případě cizince mladšího 18 let nebo rodiny s nezletilými dětmi nesmí doba zajištění překročit 90 dnů od okamžiku omezení osobní svobody.

2. Žalobce v žalobě vytýkal žalovanému, že zatížil své rozhodnutí nezákonností, když před jeho vydáním nepřistoupil k užití mírnějších prostředků, než je zajištění podle § 124 zákona o pobytu cizinců. V této souvislosti poukázal na skutečnost, že žalovaný správní orgán nerefleктоval zdravotní stav žalobce, který způsobil situaci, že se opožděně dostavil k převzetí náhradního cestovního dokladu, jenž byl vystaven Zastupitelským úřadem Ukrajiny dne 3. 1. 2018. Žalobce si je vědom větší časové prodlevy v jeho konání, ale tato je kromě komplikací spojených s odjezdem z České republiky se všemi osobními věcmi způsobena špatným zdravotním stavem žalobce. Ve vztahu k němu je jenom těžko možné konstatovat, že by se skrýval nebo se vyhýbal realizaci správního vyhoštění. Z tohoto důvodu se žalobce domníval, že žalovaný neměl rozhodnout o zajištění, ale měl přinejhorším použít některého ze zvláštních opatření za účelem vycestování podle § 123b a 123c zákona o pobytu cizinců. Účel správního vyhoštění by tak byl taktéž splněn, přičemž by došlo i k ponechání žalobce na svobodě. Žalobce dále namítal, že trpí vysokým krevním tlakem, přičemž se již s touto nemocí léčí a plánuje se také léčit na území Ukrajiny. V průběhu zajištění zajišťující příslušníci upozorovali na žalobci významné zdravotní potíže, a proto jej eskortovali k lékaři na vyšetření. V průběhu zajištění již byl žalobce v důsledku vysokého krevního tlaku ošetřován záchrannou službou a zajištění nesl z pohledu následků na zdravotní stav velice špatně. Napadené rozhodnutí je podle názoru žalobce nepřezkoumatelné, neboť žalovaný se v jeho odůvodnění nezabývá reflexí zjištěných překážek v realizaci správního vyhoštění (špatný zdravotní stav) a vůbec, překážek k zajištění žalobce. Prostředí detenčního zařízení je vzhledem ke vzdálenosti nemocnic zcela nevhodné prostředí pro žalobce, kterému nemůže být poskytnuta lékařská péče v dostatečné kvalitě, a zejména dostatečně urgentně.
3. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě s námitkami žalobce nesouhlasil. Upozornil, že v rozhodnutí jasně poukázal na konkrétní okolnosti případu a definoval jednotlivá skutková jednání, která jednak nasvědčují učiněnému závěru, že uložení zvláštního opatření za účelem vycestování by bylo nedostatečné pro naplnění cíle řízení, a současně to, že cizinec svým jednáním naplnil skutkovou podstatu obsaženou v § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Žalovaný podotkl, že důvod, jenž vyvolal aplikaci § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, byl naplněn, neboť prodloužení doby zajištění bylo ve věci realizace správního vyhoštění nezbytné. Relevantní skutečností pro realizaci vyhoštění je vydání náhradního cestovního dokladu, neboť jak vyplývá ze správního spisu, dne 1. 2. 2018 žalobci skončila platnost vydaného náhradního cestovního dokladu č. CR245419; nejprve musí dojít k ověření totožnosti žalobce na zastupitelském úřadě domovského státu, který posléze po ověření totožnosti vydá náhradní cestovní doklad, který je nezbytnou součástí pro samotnou realizaci zajištění; k tomuto účelu byla s žalobcem dne 5. 2. 2018 sepsána žádost o zjištění totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu v příslušné jazykové mutaci, která byla zasílána Ředitelství služby cizinecké policie. Tento orgán na základě podané žádosti správního orgánu vyhotovil dožádání, které zaslal se všemi potřebnými podklady Velvyslanectví Ukrajiny. Posléze je správní orgán nucen vyčkat realizace požadovaného státu; tedy v této právní věci běží objektivní překážka vyhoštění, neboť do doby vydání napadeného rozhodnutí se nepodařilo ověřit totožnost žalobce a zajistit potřebné přepravní doklady k vycestování. Podle žalovaného z napadeného rozhodnutí je zcela zřejmé, proč právě žalovaný přistoupil k prodloužení zajištění, kdy se zabýval právě potenciální možností dosažení účelu, kterým je realizace vyhoštění; v době vydání napadeného rozhodnutí bylo zřejmé, že ověření totožnosti a vystavení náhradního cestovního dokladu potřebného k realizaci správního vyhoštění z území členských států

Evropské unie je tudíž v prodloužené době zajištění reálné. Žalovaný dále nesouhlasil s námitkou žalobce, že zatížil své rozhodnutí nezákonností, když před jeho vydáním nepřistoupil k užití mírnějších prostředků, než je zajištění. Poukázal na to, že žalobce si byl dobře vědom skutečnosti, že mu bylo uloženo správní vyhoštění v délce dvou let za jeho předchozí jednání, kdy opakovaně porušoval právní předpisy České republiky, když dvakrát po sobě jdoucí období pobýval na území bez víza, ač k tomu nebyl oprávněn. Pokud by žalobce skutečně chtěl sám vycestovat z území, řešil by svou situaci aktivněji. Nic na tom nemění ani vyjádření žalobce, že měl v rozhodném období zdravotní potíže. Z předchozího řízení o správním vyhoštění nevyplývá, že by u žalobce existovaly zdravotní potíže. Naopak v rozhodnutí o správním vyhoštění lze vyčíst, že jeho zdravotní stav je dobrý. Poprvé obtíže žalobce představuje až v rámci svého zajištění dne 25. 1. 2018. V ten den byl žalobce dovezen k lékařskému vyšetření, přičemž při vyšetření bylo žurnálním lékařem konstatováno, že je schopen policejních úkonů a je schopen umístění v policejní cele. Během pobytu na území měl žalobce možnost poskytnutou správními orgány k jeho vycestování či vyřešení své pobytové situace. Je pravdou, že sám žalobce se dostavil na Zastupitelský úřad Ukrajiny, kde požádal o vydání náhradního cestovního dokladu, avšak nelze opomenout skutečnost, že tento doklad si vyzvedl až dne 25. 1. 2018, tedy šest dní před koncem jeho platnosti. V podané žalobě žalobce dle žalovaného brojí skutečností, že cestovní doklad si nemohl vyzvednout dříve, jelikož se léčil na území s vysokým krevním tlakem; takové tvrzení žalovaný považuje za účelové, pouze se snahou obejít jeho povinnost, kterou je opustit území na základě pravomocného a vykonatelného rozhodnutí o správním vyhoštění. Nabízela se sice možnost uložit opatření ve formě povinnosti zdržovat se na uvedené adrese a docházet k policii ve stanovený termín, ale s ohledem na dosavadní chování a přístup k uloženým povinnostem, ani tyto formy zvláštního opatření za účelem vycestování nebylo možné aplikovat. Je totiž nutné upozornit, že aplikace zvláštních opatření je vázána na předpoklad, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat. Závěrem žalovaný navrhl zamítnout žalobu.

4. Soud o věci samé rozhodl bez jednání v souladu s § 172 odst. 5 větou druhou zákona o pobytu cizinců, neboť žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil, žalobce nenavrhł nařízení jednání ve lhůtě 5 dnů od podání žaloby a soud neshledal nezbytným nařízení jednání o věci samé.
5. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního /dále též „s.ř.s.“/), při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.
6. Soud ze správního spisu zjistil, že dne 25. ledna 2018 se žalobce dostavil k žalovanému a tvrdil, že nemá povolení k pobytu na území ČR. Lustrací bylo zjištěno, že má zákaz pobytu na území ČR od 11. 10. 2017 do 1. 12. 2019. Z tohoto důvodu byl zajištěn. Po zajištění se žalobci udělalo nevolno, avšak záchranku nežádal, ale i přesto jej hlídka eskortovala k lékaři na vyšetření. Dne 26. ledna 2018 do protokolu o podání vysvětlení žalobce uvedl, že do České republiky přicestoval za účelem práce, ale už dva roky nepracuje, protože nemá pobyt ani povolení k výkonu práce, žije tady z vlastních rezerv, v Praze bydlí s přítelkyní z Ukrajiny. Ví o tom, že dostal správní vyhoštění, vycestovat však nemohl, protože neměl platný pas. Naposledy zde pobýval na základě výjezdního příkazu, který mu byl vystaven

do 30. 11. 2017. Z České republiky chtěl odcestovat 30. 11. 2017, ale zapomněl si svůj cestovní doklad na cizinecké policii, když si tam vyřizoval hraniční průvodku. Když se tam druhý den dostavil, aby si doklad vyzvednul, tak o něm nikdo na policii nic nevěděl. Proto si vyřídil nový cestovní doklad, aby mohl odcestovat. Cestovní pas si vyzvedl 25. 1. 2018. Předtím byl nemocný s krevním tlakem. Léčil se na čínské klinice za peníze, má vysoký krevní tlak a problémy se srdcem, ale s ničím se nyní neléčí. Nebere žádné léky. Má v plánu jet se léčit na Ukrajinu, kde mu bude poskytnuta dostatečná péče. Doposud svůj odjezd neřešil a žádné kroky pro odjezd neučinil. Peníze na složení finanční záruky nemá. Žalobci bylo uloženo správní vyhoštění v délce dvou let rozhodnutím č.j. KRPA-365428-18/ČJ-2017-000022, které nabylo právní moci dne 11. 10. 2017 a stalo se vykonatelným dne 1. 12. 2017. Rozhodnutím žalovaného ze dne 26. 1. 2018 č.j. KRPA-36407-15/ČJ-2018-000022 byl žalobce zajištěn za účelem správního vyhoštění dle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 20. 2. 2018 č.j. KRPA-36407-32/ČJ-2018-000022 byla prodloužena doba zajištění žalobce dle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, a to o 30 dnů; doba omezení osobní svobody nesmí překročit 180 dnů a v případě cizince mladšího 18 let nebo rodiny s nezletilými dětmi nesmí doba zajištění překročit 90 dnů od okamžiku omezení osobní svobody.

7. Podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jestliže bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud cizinec nevycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění.
8. Podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Při stanovení doby trvání zajištění je policie povinna zohlednit případy nezletilých cizinců bez doprovodu a rodin či jiných osob s dětmi. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.
9. Zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je zásahem do jeho osobní svobody, a proto může být provedeno pouze v souladu Ústavou České republiky, Listinou základních práv a svobod a v neposlední řadě s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod, jež je Česká republika vázána. To pochopitelně platí i pro rozhodnutí o prodloužení doby zajištění cizince. Žalobce ve své žalobě nebrojil přímo proti tvrzenému nesplnění podmínek pro prodloužení doby jeho zajištění ve smyslu § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, nýbrž napadal samotné zajištění žalobce. Zdejší soud se proto s těmito námitkami v tomto rozsudku vypořádá, neboť v případě, že by nebyly splněny podmínky pro zajištění žalobce, logicky by nemohly být naplněny ani podmínky pro prodloužení doby zajištění. V této souvislosti je třeba podotknout, že žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 1. 2018 č.j. KRPA-36407-15/ČJ-2018-000022 o zajištění žalobce byla zamítnuta rozsudkem zdejšího soudu ze dne 26. 1. 2018 č.j. 1 A 8/2018-38.
10. V případě žalobce došlo ke splnění podmínky, aby bylo pravomocně rozhodnuto o správním vyhoštění žalobce – to ostatně žalobce v podané žalobě nezpochybnil a je to

doloženo obsahem správního spisu. Při podání vysvětlení dne 26. 1. 2018 pak žalobce před žalovaným výslovně prohlásil, že to, že dostal správní vyhoštění, ví a je si toho vědom.

11. Zdejší soud má rovněž za to, že v případě žalobce nepostačuje uložení opatření za účelem vycestování podle § 123b odst. 1 písmeno a) až c) zákona o pobytu cizinců a je naplněna minimálně jedna z taxativně vymezených podmínek písm. a) až e) § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Konkrétně v případě žalobce jde o podmínku stanovenou v § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, jelikož nevycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění, neboť tato uplynula 30. 11. 2017. Pokud žalobce nevycestoval z důvodu, že si vyřizoval nový cestovní doklad, jeví se soudu toto jednání jako účelové za účelem prodloužit si pobyt na území České republiky vzhledem k tomu, že nový cestovní doklad mu byl vystaven dne 3. 1. 2018 a žalobce o jeho převzetí nejevil zájem. Soud nevěří tvrzení žalobce, že mu v převzetí nového cestovního dokladu bránily zdravotní problémy, neboť sám při podání vysvětlení před žalovaným dne 26. 1. 2018 zmínil jen problémy s vysokým krevním tlakem, pro něž se však nikde neléčí, takže nelze věřit tomu, že v době, kdy měl převzít nový cestovní doklad, byl jeho zdravotní stav natolik vážný, že by mu v převzetí cestovního dokladu zabránil; z těchto důvodů nemůže obstát ani žalobní námitka týkající se nepřiměřenosti napadeného rozhodnutí vzhledem k tvrzenému velice špatnému zdravotnímu stavu žalobce (dle lékařské zprávy ze dne 25. 1. 2018 založené ve správním spise navíc žalobce je schopen policejních úkonů i umístění v policejní cele).
12. Zbývá odpovědět, zda žalovaný dostatečným způsobem zvážil a zdůvodnil, zda by v případě žalobce nepostačovalo uložení zvláštního opatření za účelem vycestování. Právě tato skutečnost byla stěžejním argumentem žalobcových námitek proti napadenému rozhodnutí, neboť tvrdil, že se žalovaný nedostatečně vypořádal s možností uložení zvláštního opatření za účelem vycestování místo vydání rozhodnutí o žalobcově zajištění za účelem správního vyhoštění.
13. Podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území je: a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly, b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky, nebo cizinec s povoleným dlouhodobým nebo trvalým pobytem na území nebo c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené.
14. Žalovaný se možností uložení zvláštního opatření zabýval v napadeném rozhodnutí na straně 5 až 6, kde uvedl: „Ve Vašem případě nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, jelikož jste vědomě pobýval na území ČR neoprávněně s tím, že jste mařil výkon rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 11. 10. 2017, kterým Vám byl zapovězen pobyt na území. V rozhodnutí pod č.j. KRPA-365428-18/ČJ-2017-000022 Vám byla stanovena lhůta k vycestování z České republiky 50 dnů od nabytí právní moci. Výjezdní příkaz č. GA0225070 jste měl platný do dne 6. 12. 2017, a přesto jste v době platnosti výjezdního příkazu nevycestoval a neopustil území České republiky. Sám jste rovněž uvedl do protokolu, že jste po vydání náhradního cestovního dokladu dne 3. 1. 2018 do dne zajištění svůj odjezd neřešil a žádné kroky jste pro odjezd neučinil. Tudíž jste svým chováním a svými vyjádřeními dal jednoznačně najevo, že platné právní předpisy a uložené povinnosti v zákoně nebudete dodržovat, správní orgán tak

nemá jistotu, že nyní byste své povinnosti začal respektovat. Zejména s ohledem na zkušenost s Vaším předešlým jednáním neshledal správní orgán důvod pro uložení mírnějších opatření ve formě zvláštního opatření za účelem vycestování.... Správní orgán je toho názoru, že jste nevycestoval a nadále jste v rozporu s vydaným rozhodnutím o správním vyhoštění pod č.j. KRPA-365428-18/ČJ-2017-000022 ze dne 11. 10. 2017 vědomě pobýval na území, čímž jste mařil výkon tohoto rozhodnutí o správním vyhoštění. Proto je správní orgán toho názoru, že mírnější opatření využít nelze, neboť aplikací zvláštního opatření by byl v tomto případě obrožen výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, neboť správní orgán má důvodnou pochybnost, že byste nerespektoval Vám uložené rozhodnutí o správním vyhoštění a ve stanovené lhůtě byste nevycestoval. Dle názoru správního orgánu jste Vy sám nejlépe obeznámen s Vašimi finančními prostředky, kterými disponujete. V protokolu o podání vysvětlení jste uvedl, že disponujete finančními prostředky potřebnými k dalšímu pobytu a k případnému vycestování z území České republiky. Peníze na složení finanční záruky nemáte. Dle Vašich slov na území České republiky nemáte žádný majetek. Dále jste v protokolu uvedl, že žijete z finančních rezerv a dva roky nepracujete, protože nemáte patřičné povolení a legální pobyt na území. Na dotaz správního orgánu, kam Vám mají být zasílány písemnosti týkající se řízení, jste uvedl adresu trvalého bydliště na Ukrajině. Do protokolu o podání vysvětlení jste uvedl adresu pobytu na území České republiky na P. 7 – H., ul. K. 442/16, kde údajně bydlíte s přítelkyní z Ukrajiny. Na této adrese dle dostupných evidencí Policie ČR A MV ČR nejste oficiálně hlášen. Vzhledem ke skutečnosti, že nemáte žádnou stálou adresu pobytu i dle lustrace v dostupných evidencích Policie ČR A MV ČR, se správní orgán neztotožnil s uložením mírnějšího opatření ve formě pobytu na určité adrese, jelikož z Vašeho předchozího jednání, zejména z nerespektování správního vyhoštění a zákonů České republiky, pobytu bez cestovního dokladu a bez platného víza, je zřejmé, že máte problém dodržovat povinnosti Vám stanovené zákonem, potažmo uložené. Ve Vašem případě není jistota, že budete stále pro správní orgán dohledatelný a budete si plnit své povinnosti. Z tohoto vyjádření a celkově z protokolu o podání vysvětlení a také Vašeho chování je zřejmé, jak přistupujete k dodržování zákonů České republiky, a proto není možné Vám uložit ani mírnější opatření, kdy byste se dostavoval v určený čas na zdejší součást. Za tohoto stavu a těchto popsanych skutečností je správní orgán toho názoru, že uložení zvláštních opatření by bylo neúčelné. Tento závěr je podložen porušením zákona o pobytu cizinců. Ve světle shora uvedených skutečností je správní orgán toho názoru, že Vaše chování dostatečným způsobem prokazuje důvodnou obavu, že se sám dobrovolně nepodrobíte rozhodnutí orgánu státní moci a že dobrovolně nevycestujete z území České republiky. Současně zde tedy existuje důvodná obava, že se před správním orgánem budete skrývat na území České republiky, a tím mařit a ztěžovat probíhající řízení o správním vyhoštění. Vzhledem ke skutečnosti, že jste vědomě pobýval na území ČR neoprávněně a v rozporu s rozhodnutím o správním vyhoštění, přičemž jste sám uvedl, že v České republice nikoho nemáte, že chcete vycestovat, ve vycestování Vám nebrání žádná překážka, přistoupil správní orgán na místo uložení mírnějších prostředků ve formě zvláštních opatření bez dalšího přímo k prodloužení doby trvání Vašeho zajištění.“ Toto odůvodnění napadeného rozhodnutí zdejší soud považuje za dostatečné, přičemž z něho jsou jasně seznatelné úvahy, které vedly žalovaného k závěru o nemožnosti uložení zvláštních opatření ve smyslu § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců.

15. Lze odkázat na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017 č.j. 5 Azs 20/2016-38, publ. pod č. 3559/2017 Sb. NSS:

„Jak již Nejvyšší správní soud uvedl v rozsudku ze dne 15. 7. 2011, čj. 7 As 76/2011-50, „zajištění cizince musí být vyhrazeno pro případy, kdy skutečně nelze zajistit výkon správního vyhoštění jinými prostředky, například uložení zvláštního opatření podle § 123b zákona o

pobyty cizinců. Není však pravdou, že by policie musela vždy nejdříve přistoupit k uložení zvláštního opatření a teprve v případě neúspěchu by mohla cizince zajistit. Takový výklad by vedl v důsledku často ke zmaření výkonu správního vyhoštění. I když by totiž bylo zřejmé, že se cizinec bude snažit vyhnout vycestování z České republiky, policie by mu nejdříve uložila zvláštní opatření, a poté, co by zjistila, že zvláštní opatření nevedlo ke kýženému cíli, neboť cizinec se začal skrývat nebo odcestoval do jiného státu, mohl by již být výkon správního vyhoštění zmařen a k zajištění cizince by vůbec nemohlo být přistoupeno. Z tohoto důvodu také zákon o pobytu cizinců v § 123b odst. 3 stanoví, že policie zkoumá, zda uložením zvláštního opatření neohrozí výkon správního vyhoštění. Uložení zvláštního opatření musí proto být upřednostněno před zajištěním cizince, nicméně pouze pokud lze předpokládat, že cizinec bude schopen splnit povinnosti plynoucí ze zvláštního opatření, a zároveň neexistuje důvodná obava, že by byl uložením zvláštního opatření ohrožen výkon správního vyhoštění. Nesplnění jednoho nebo druhého předpokladu jsou pak zcela samostatnými důvody pro učinění závěru, že „nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování“ ve smyslu § 124 zákona o pobytu cizinců“ (stejně např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2011, čj. 5 As 59/2011-64).

Volba mírnějších opatření než je zajištění cizince, mezi něž patří zvláštní opatření za účelem vycestování cizince, je vázána na předpoklad, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že neexistuje důvodná obava, že se bude vyhýbat případnému výkonu správního vyhoštění. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že cizinec bude případný výkon správního vyhoštění mařit, nelze dle § 123b odst. 3 zákona o pobytu cizinců přistoupit ke zvláštnímu opatření za účelem vycestování cizince. Při úvaze, zda uložením zvláštního opatření nebude zmařen výkon správního vyhoštění, je možno rozlišit situace, kdy je s cizincem teprve vedeno řízení o správním vyhoštění, a situace, kdy již cizinci bylo správní vyhoštění pravomocně uloženo, přičemž cizinec území České republiky neopustil, ačkoli k tomu byl na základě rozhodnutí o vyhoštění povinen. V prve zmíněném případě není jisté, zda správní vyhoštění bude vůbec uloženo; správní orgán teprve na základě informací o dosavadním jednání cizince hodnotí, zda není dáno nebezpečí, že výkon případného rozhodnutí o správním vyhoštění bude cizincem mařen. Ve druhém případě je situace odlišná, neboť již existují konkrétní poznatky o tom, jakým způsobem se cizinec postavil ke své povinnosti opustit území na základě rozhodnutí o správním vyhoštění (srov. takto rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2013, čj. 9 As 52/2013-34).“

16. Ve shora citovaném usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017 č.j. 5 Azs 20/2016-38, publ. pod č. 3559/2017 Sb. NSS, je dále uvedeno: „S devátým senátem lze souhlasit, že možnost aplikace zvláštního opatření namísto zajištění cizince a tomu korespondující úvahy správního orgánu budou nutně záviset na typovém důvodu zajištění. Z rozsudku devátého senátu nelze dovodit, že důvody zajištění § 124 odst. 1 písm. c) a d) paušálně vždy vylučují možnost použití zvláštního opatření. Jakkoliv v takovýchto případech bude volba zajištění pravidlem, i zde je nutno vždy zvážit osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených Českou republikou nebo jinými státy EU (včetně charakteru porušení těchto povinností ze strany cizince). Žalovaná musí při svém rozhodování vycházet z konkrétního jednání cizince a posoudit jeho věc v souladu se zásadou individualizace.... Na druhé straně však stojí případ cizince, který má k členskému státu EU vazby, má zde faktické zázemí, rodinu či jiné blízké osoby, případně má on sám či třetí osoba peníze ke složení finanční záruky, předchozí porušení povinností spjatých s vyhošťovacím řízením nebylo vědomé atd.“

17. Soud se zřetelem na závěry obsažené v usnesení rozšířeného senátu č.j. 5 Azs 20/2016-38 uzavírá, že ani v případě zajištění dle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců nelze vždy vyloučit možnost použití zvláštního opatření ve smyslu § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců, jakkoliv v takovém případě bude volba zajištění pravidlem. V posuzovaném případě však soud ve shodě s žalovaným neshledal u žalobce takové okolnosti, které by umožňovaly uložení zvláštního opatření. Žalobce pobýval na území České republiky neoprávněně s tím, že z jejího území nevycestoval ve stanovené lhůtě do 30. 11. 2017. Žalobce nemá k České republice vazby, nemá zde rodinu ani jiné blízké osoby, neměl peníze na složení finanční záruky, předchozí nelegální pobyt na území České republiky byl vědomý. Z uvedených důvodů soud s odkazem na shora citovanou judikaturu Nejvyššího správního soudu uzavřel, že nebyly naplněny takové okolnosti, za nichž by připadalo v úvahu uložení zvláštních opatření za účelem vycestování ve smyslu § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců.
18. Dle soudu se žalovaný dostatečně zabýval případnými překážkami vycestování žalobce a je zřejmé, že žalobcův zdravotní stav nepovažuje za překážku v jeho vycestování. S tímto závěrem soud souhlasí. Žalobce byl v den zajištění převezen k lékařskému vyšetření, po kterém bylo lékařem konstatováno, že je schopen policejních úkonů a je schopen umístění v policejní cele. Ze zdravotních důvodů neexistuje překážka, která by zabráňovala žalobce z území členských států vyhostit.
19. Soud konstatuje, že se žalovaný dostatečně a srozumitelně vypořádal s nutností zajištění žalobce. Žalovaný zcela správně přihlédl k osobě žalobce, který pobýval na území České republiky neoprávněně, nerespektoval rozhodnutí správního orgánu ve věci vyhoštění, a tím vzbudil pochybnost, že se podvolí dalším povinnostem stanoveným správním orgánem. Z dalších skutečností uváděných žalovaným je zjevné, že žalobce svým dosavadním jednáním neposkytoval dostatečnou záruku umožňující uplatnění zvláštních opatření za účelem vycestování.
20. Poněvadž soud neshledal žádnou z žalobních námitek důvodnou, žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.
21. Výrok o náhradě nákladů v řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s.ř.s. podle něhož náhrada nákladů v řízení přísluší tomu, kdo měl ve věci úspěch. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 21. března 2018

JUDr. Marcela Rousková v. r.
samosoudkyně